

Тема уроку: Окупаційний режим на захоплених нацистами територіях України та Європи

Ключове питання:

Який характер мали прояви нацистської окупації в Україні та країнах світу?

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

Нацистський окупаційний режим: приклад України. Нацистський «новий порядок» в окупованій Європі: загальна характеристика. План «Ост». Зони окупації України: особливості режиму. Становище цивільного населення на окупованих територіях.

Відновлення українського національного життя в умовах окупації. Національні військові формування в німецькій армії.

Прояви колабораціонізму: зміст і реальність.

Мета уроку: вивчення нацистської політики на окупованих територіях в роки Другої світової війни, а також наслідків впливу цієї політики.

Опорні терміни: нацизм, нацистський «новий порядок», окупація, окупаційний режим, колабораціонізм.

ХІД УРОКУ

КРОК 1. РОБОТА З ВІЗУАЛЬНИМ РЯДОМ

Запропонуйте учням розглянути фотографії **Фоторяду** головної сторінки уроку та визначити, яким чином ці фото пов'язані з темою уроку.

Ознайомте учнів з ключовим питанням уроку.

КРОК 2. РОБОТА З ПАНЕЛЛЮ СТІКЕРІВ

СТІКЕРИ 1–4 Дистрикт Галичина; Райхскомісаріат Україна; Трансністрія; Зона підпорядкування військовій адміністрації

Попросіть учнів розглянути стікери.

За допомогою інтерактивної карти та інформації зі стікерів учні заповнюють таблицю з «Робочого листка учня».

Проведіть обговорення за результатами роботи з таблицею.

Для скорочення часу на виконання завдання можна виконати роботу в групах, а потім представити результати назагал, для занесення в таблицю.

СТІКЕР 5 Нацистський “новий порядок”

Розгляньте нацистський плакат «Спокоїно дивимось у майбутнє» та ознайомте учнів з Джерелами 1–3 Матеріалів до стікера.

Обговоріть наступні питання:

- Що обіцяла нацистська пропаганда населенню окупованих територій? Чому?
- Яка доля, на вашу думку, реально готувалася українцям? Чому?
- Чому нацистська влада так ретельно підходила до створення системи управління окупованими територіями?
- Чому, на вашу думку, Україна посідала важливе місце в загарбницьких планах гітлерівського командування?

Ознайомте учнів з Джерелами 4–5.

- Визначте, до яких змін в житті населення призвів нацистський «новий порядок»?
- Чи відповідали ці зміни обіцянкам нацистської пропаганди? Чому?
- Якою була, на вашу думку, кінцева мета окупаційної політики нацистів?
- Чим характеризувалось повсякденне життя мешканців окупованих територій?
- Як ви вважаєте, за рахунок чого виживали люди?

Під час роботи з Джерелами 4 та 5 рекомендується записувати узагальнені відповіді учнів щодо змін в житті населення, до яких призвів нацистський «новий порядок», на дошці/фліпчарті.

СТІКЕР 6 Окупаційний режим в Європі

Ознайомте учнів з матеріалами стікера та попросіть відповісти на питання.

Що було спільним та відмінним в політиці нацистів на окупованих територіях країн Західної Європи та території Радянського Союзу?

Якими були причини такого ставлення нацистів до населення окупованих територій?

Під час порівняння окупаційної політики нацистів в країнах Західної Європи та території СРСР, важливо зробити акцент саме на причинах такого ставлення.

СТІКЕР 7 Колаборація

Ознайомте учнів зі змістом стікера та Джерелом 6.

Попросіть висловити свої міркування з питань:

- Чому частина населення України радо зустрічала німців?
- Що, на вашу думку, можна вважати фактом колаборації?
- Чим можна пояснити таку велику кількість колаборантів?
- Про що говорить Василь Барка в уривку з роману «Рай»? Чи погоджуєтеся ви з думкою автора?
- Як ви вважаєте, в чому полягає суперечливість проблеми колабораціонізму в Україні у роки Другої світової війни?

СТІКЕРИ 8–10 Режим Віші; РОА, «власівці»; Колаборація в Індії

Попросіть учнів ознайомитись зі змістом стікерів, прочитати Джерела 7, 8 та відповісти на питання:

- Від чого залежав рівень колаборації населення окупованих країн?
- Чому питання колаборації є дуже дражливим для кожної національної історіографії?

Проведіть підсумкове обговорення.

- Які закономірності простежуються в політиці нацистів на окупованих землях?
- Який характер мали прояви нацистської окупації в Україні та країнах світу?

КРОК 3. ШКОЛЯРІ ПРАЦЮЮТЬ З «РОБОЧИМ ЛИСТКОМ ДЛЯ УЧНЯ»

КРОК 4. ВИКОНАННЯ УЧНЯМИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ